

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

tantes in terra, Ecce venio cito: tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.

§. I.

IN R A C Epistola supponit Christus D. N. ad munus Praelatorum pertinere (ut dictum est) praedicare verbum Dei efficaciter, & continuè. Et ita in consecratione Episcoporum dicitur eis: accipe Euangelium, & vade praedica populo tibi commissum: potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam. Et Sacrum Concilium Tridentinum eis commendat ut in Ecclesia sua ipsi per se hoc munus, quoad commodè fieri possit, exercant: eò quod illorum sit magis proprium, quam aliorum: cum sint Pastores, Medici, & Magistri suorum subditorum. Ut autem animum erigant, magna q̄ fiducia id exequantur: dicit eis Christus Dominus Noster verba illa: ecce dedi cor am te ostium apertum, quod nemo potest claudere. quod feci clave David, quam in meis manibus habeo, præparans ac disponens corda hominum, ut te audiant, tuamque doctrinam recipient; omniaque vincas impedimenta, quæ Dæmon, mundus & caro opponunt. Quā doctrinā implere poteris liberè & magno cum fructu munus tuum. Hoc significat promissio illa quam ad aliud propositum refert Isai. his verbis: a hac dicit Dominus Christo meo Cyro, cuius apprehendi dextram, ut subiiciam ante faciem eius gentes, & dorsa Regum vertam, & aperiam coram eo ianuas, & portas non claudentur. Ego ante te ibo: & gloriosos terræ humiliabo: portas areas conteram, & vectes ferreos confingam. Et dabo tibi thesauros absconditos, & arcana secretorum: ut scias quia ego Dominus Deus Israël qui voco non sentium. Quod totum efficit Deus noster per Praelatos & Prædicatores Euangelicos: quorum dextram manū tanquam instrumentum accipit ad prosperos euentus in expugnatione animarum. Ipse enim conterit & confringit portas & vectes cordium fortiorum ac duriorum ære ac ferro in resistendo bonis consilijs. Ipse ante suos vadit milites, eos ducens, & adiuuans; humilians corda arrogantia ac rebellia. Ipse thesauros aperit animarum submersarum & sepultarum in abyssō peccatorum: quas profert in lucem, ut Praelatus eas accipiat ac possideat: suntq; tot mirabilia & stupenda, quæ per ipsos Deus operatur in huiusmodi conuersationibus, ut facile aduentant, non sua esse, sed æterni ipsius Dei, quia ad egregia adeò fascinora eos vocavit & elegit. Qui cum aduentunt Deum se ostendere adeò propitiū; & in se suscipere, ut has difficultates complanet: magnum in suis ministerijs animum recipiunt. Ac propterea Apostolus, volens Ephesi manere usque ad Pentecostē: b ostium, inquit, mihi apertum est magnum & evidens: & aduersarij multi, quamuis non præualebunt, ut aperatum à Deo ostium occludant. Quamuis Deus velit ministros suos sele adiuuare in hoc opere: ac propterea idem Apostolus dixit: c cum

Vuuu 2

venissim

Session 24.
de Reform.
c. 4.

a Isai. 45.1.

b 1. Corin.
16.8.

c 2. Corin.
2.12.

722
venissem Troadem propter Euangelium Christi, & ostium mihi apertum esse in Domino, qui hominum corda disponebat: non habui requiem spiritum meum, quod non inuenierim Titum fraterem meum: cuius tamen praesentia erat necessaria, ut simul in illo populo fructificarent.

Quamobrem aliquando Dominus noster in pœnam peccatorum, secundum occulta sua iudicia, occludit hanc portam: permittens dominum & repugnantiam cordis in auditoribus; aut ita disponens, ut preachers Prædicatores non loquantur cum efficacitate, sed de lingua eorum adhuc rescas palato, & fiant quasi muti; sicut euenerit Ezechiel; aut eos auertens, ne accedant; sicut et impedit eum Apostolum Paulum venire Romanum; aliquid etiam vult, ut ipsi Prælati & Prædicatores orationib. suis apud ipsum contendant, ut hanc portam illis aperiat, tam ex parte audientium, quoniam eorum, qui sunt prædicaturi. Propterea enim Apostol. Colossensibus dicebat: *Orationi instate vigilantes, orantes simul & pronobis ut Deus aperiatur: usque ad sermonis ad loquendum mysterium Christi,* ita ut & nos cum spiritu & efficacitate loquamur; & audientes verbum cum fructu recipiant hoc, & præcipue à Diuina pendi inspiratione. Quod insinuauit S. Lucas dicens cum Paulus coram magna multitudine prædicare: *et quod ad amadit nomine Lydia, audiuit & creditit, cuius Dominus aperuit cor, intendere posse, quod a Paulo dicebantur.* Deus enim hanc ei gratiam contulerat, ipsa que se ad am recipiendam disposuerat: *colebat enim Deum.*

Sed videamus nunc, quid sit ex parte Prælatorum ac Prædicatorum, cur Dominus noster hanc eis portam aperiat. Trium autem præcipua insinuauit Christus Dominus Noster huic Episcopo. Primum est, quia modicum inquit *habes virtutem, & fortitudinem:* quasi dixerit: quia humilis es, & agnoscis te ipsum, aduteris modicam te habere virtutem ad opus adeo grande, & ad ingentes has difficultates superandas. Quoniam igitur video te tibi diffidentem, & ab humanis subsidij desertum, & potius oppugnatum ac tribulatum: totum hoc ipsum impellit me, ad ostendendam meam omnipotentiam in aperienda tibi porta, & facilitando negotio conuersiois animarum. Ut ex hoc intelligent Prælati, quod quædammodum ex parte sua portam occludunt fructui suorum ministrorum per superbia & arrogantiam, qua suis viribus & industrijs plurimum tribuant: sic enim se indigos reddunt auxilijs gratiae: quia non reputant gratiam sed propriam virtutem, facultatem & industriam: ita ex parte sua portam aperiant, si viribus suis diffidant: & fructum suæ gubernacionis ac prædicationis attribuant gratiae Dei per ipsos operanti.

Secunda causa insinuatur illis verbis: *& seruasti verbum meum: adimplens, scilicet, præcepta & consilia mea, cum obedientia valde perficta.* It qui mihi obediens, mea sequitur consilia cum animi subiectione:

d Ezech. 3.
26.
e Rom. 1.13.

f Colos. 4.2.

g Actuum
16.14.

sicut ipse agit iuxta meam voluntatem: ita ego, quod ipse cupit, facio: aperiens ei portas, & impedimenta remouens, ad consequendam victoriā, quam de suis hostibus obtinere desiderat: *vir enim obediens loquetur victoriā.*

TERTIA causa est: quoniam h *non negasti fidem, & nomen meum* in mediis temptationibus ac tribulationibus; sed potius seruasti verbum sapientiae meae, hoc est quod ego iussi de seruanda semper, & imitanda patientia mea, quam ego in meis aduersitatibus & tribulationibus seruauī, & patienter expectasti meorum promissorum executionem. Humilitas igitur, obedientia, & patientia ipsorum Praetorium, ac Prædicatorum magna sunt motiva, & causæ: cur Dominus noster eos iuuet in conuertendis peccatoribus, & subditis sibi subiiciendis in rebus omnibus, quasi ipsi prescripserint. Ac propterea addit: *ecce faciam illos, ut veniant, & adorent ante pedes tuos: & si iant, quia ego dilexi te, ut adorent & glorificant Deum,* qui stupenda adeo opera per verba & prædicationes tuas efficit. Ex quo facilè intelligent: quod & ego te diligam, & propterea talia opera per te faciam. Ideoque amor hic in causa erit, cur & illi te diligant, & magno amore se tibi subjiciant: quia tu quoque eos cum amore gubernas: eò quod me ames. & ego seruabo te ab hora temptationis ac tribulationis, quæ exurge contra te ut fructum impediatur, quem facis. Cum autem ego tuus sim protector, non est cur timeas, aut desistas ab opere in quod incumbis. Ad quem magis confirmandum adfert duas rationes valde efficaces: Alteram, cum dicit: *ecce venio cito, tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam,* hoc est, tene fortiter bonum, quod habes; nec illud deseretas ob ullam difficultatem aut tribulationem exorientem: cito enim adero, ut remunerem. Cum igitur vita futura sit breuis, & cum ea finem sit habitura tribulatio: æquum est, ut animum resumas ad firmiter in ea perdurandum. Altera ratio est, *alius accipiat coronam tuam.* nam si tu retrocedas, alium ego tuo loco substituam, qui progediatur in opere & officio tuo: & ille præmium obtinebit, quod tibi fuisset datus si in officio meo perseverasses. Ex quo appetat celissimum Dei nostri consilium in dirigendis viris valde Sanctis: ita enim magnas illorum virtutes extollit, ut simul moneat infirmitatis, & mutabilitatis, ne euanescant. Etiam si enim sint Sanctissimi, possunt in hac vita mutari, & in virtute, qua florent, deficere. Ac propterea Apostolus dixit: *i qui existimat se stare, videat ne cadat.* Ne autem existimant, quasi beneficium se conferre Deo, quod stent, & in eius obsequio perseverent: monet eos ut attendant sibi: nam deficiente uno ministro vel seruo: nouit statim alterum vocare; & ut dixit Iob: *k conteret multos & innumerabiles, & stare faciet alios pro eius.*

Et quamvis Deus noster nouerit numerum electorum, & qui glo-

b Pro. 21.
28.

i Cor. 10.
12.

k Job. 34.14
4

Lib. de cor-
rept. & gra-
tia c. 13.
1 z. Pet. 1. 1.

riæ coronam suis meritis debitam sint percepturi: in hac tamen vita vultum esse occultum: ut omnes (quod ait Sanctus Augustinus) in tirore & tremore vivant, nec dent aditum superbia & arrogantiæ: sed lportu se tagant (ut ait S. Petrus) ut per bona opera certam suam vocationem & electionem faciant, perseverantes constanter & firmiter in eis.

§. II.

EODE M rendit signis alia promissio, quam facit hic Christus, dicens: qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, & forsitan egredietur amplius: & scribam super eum nomen Dei mei, & nomen Civitatis Dei mei noua Ierusalem, quæ descendat de celo à Deo meo, & nomen meum unum. Quæ verba quamvis intelligi possint de speciali præmio quod in interna gloria bonis Prælatis & Prædicatoribus fideliter in officijs suis ad mortem vsq; perseverantibus conferetur, qui in celo honorabuntur, & laudabuntur ob sua bona opera, & quod fuerint columnæ Ecclesiæ triumphantis, à quamquam exibunt: quia Deus gloriatur, quod ipsius sint, & cives celestis Ierusalem; & Christus D.N. honori etiæ sibi tribuet, quod tales habeant fratres, qui adeò feliciter in eius obsequio laborarunt: (hoc enim significat quod dicit se scripturum in eis nomen suum nouum) eadem tamen verba intelligi possunt de præmio, quod liberaliter solet Dominus nosse conferre præclaris Sanctis, cum insignes aliquas victorias de spiritualibus suis hostibus reportarunt; aut confirmando eos in sua gratia; aut specialem aliquam fortitudinem & firmitatem largiendo, ad perseverandum usque ad mortem: ita ut sint veræ columnæ Ecclesiæ, quæ multos alios in fide & charitate sustentent & confirment, eum in modum, quo S. Paulus a S. Petrum & Iacobum & Ioannem columnas appellauit. Atq; ita S. Gregorius ait eum, qui firmus stat in opere Dei cum intentione recta, esse quasi columnam in spirituali Ecclesiæ fabrica, & in medio eius positum utilitatem, ornamentum & splendorem ei adferre. Et Richardus de Sancto Victore addit: vincentem facit Deus quasi columnam firmam propter fidem; rectam propter iustitiam; erectam propter intentionem; excelsam propter contemplationem; & constantem ad alios sustentandos verbo prædicationis, suffragio orationis, & actionis exemplo. Sed quoniam Christus D.N. in hac promissione videtur alludere ad solempnes illas duas columnas, quæ erant in templo Salomonis: ex insigne carum artificio & constructione deducere licet huius promissionis amplitudinem, in favorem Praelatorum Ecclesiæ ijs suppositis, quæ in secundo Tomo de his colum-

2 Gal. 2. 9.
Lib. 1. mo-
ral. c. 14.
Inc. 2. Apo.